

Af *Waldemar Laursen* til handelsministeren:

„Vil ministeren medvirke til, at der snarest oprettes en permanent havarikommission, der er i stand til at påbegynde undersøgelsen af havari og andre alvorlige ulykker inden for den danske handelsflåde, for så hurtigt og præcist som muligt at få årsagen og omfanget af de opståede skader konstateret?“

Waldemar Laursen: Da vi i 1966 reviderede søfartslovene, blev der, så vidt jeg erindrer, hvad angår reglerne om søforklaring, indsat en bestemmelse, der gik ud på, at handelsministeren i tilfælde af en alvorlig ulykke til søs fik bemyndigelse til at nedsætte en kommission til undersøgelse af ulykkens årsag og omfang. Selv om denne bestemmelse af søfartsorganisationerne blev modtaget med tilfredshed, blev den kun betragtet som et skridt på vejen mod deres gennem flere år udtalte ønske og krav om oprettelse af en permanent havarikommission for skibsfarten, et ønske, som jeg finder både rimeligt og velbegrunder. Et skibs besætning er et lille samfund for sig, men også et sådant har berettiget krav på, at det øvrige samfund værner om dets liv og færden. Sker der i land en ulykke på arbejdspladsen, i trafikken, med bil, tog eller fly, søges en opklaring af ulykkens årsag så hurtigt som muligt; drejer det sig om en flyulykke, er der øjeblikkelig en kommission af eksperter til stede for at søge ulykkens omfang opklaret. Noget tilsvarende sker ikke, når det drejer sig om en ulykke af større årsag på et skib, det være sig på søen eller ved kaj i fremmed havn. Nu vel, ulykken føres til protokols i skibets journal, og først når skibet når hjemlig havn, ofte flere måneder, ja, halve år efter episoden, foretages der søforhør, der må blive ufuldstændigt, dels som følge af tidsintervallet, dels fordi nogle af de implicerede ofte befinder sig til søs på andre skibe og de tilstedeværende kun har en svag erindring om det passerede. Dette er og bliver en urimelig og forældet fremgangsmåde og utilfredsstillende for søens folk. Derfor er det også hensigten med en permanent havarikommission, at den skal møde frem øjeblikkelig for at undersøge forholdet, når der sker havari eller ulykker om bord.

Jeg vil gerne høre handelsministerens mening og stillingtagen til søfartsorganisationernes ønsker og krav og spørge, om ministeren vil øve en indsats for, at en sådan permanent havarikommission i meget nær fremtid bliver en realitet. Det er ud fra disse betragtninger at jeg har stillet mit spørgsmål til ministeren.

Handelsministeren (Knud Thomsen): Jeg kan bekræfte hr. Waldemar Laursens opfattelse, nemlig at ifølge sølovens § 311 kan handelsministeren i særlige tilfælde nedsætte en undersøgelseskommission, som skal belyse årsagen til en indtruffen søulykke. En sådan kommission arbejder altså på dansk grund på basis af rapporter over det, der har fundet sted måske langt herfra og måske fjernt tilbage i tiden.

Det andet spørgsmål om en permanent havarikommission var også fremme i det folketingsudvalg, der i 1966 behandlede lovforslaget om ændringer i søloven. Som resultat af drøftelserne i dette udvalg gav den daværende handelsminister tilsagn om at ville lade foretage en tilbundsående undersøgelse af problemerne omkring nedsættelsen af en sådan permanent kommission og i denne forbindelse dels optage forhandlinger med de interesserede organisationer, dels undersøge, hvorledes stillingen på dette område er i de øvrige nordiske lande.

Sagen blev derefter på handelsministeriets foranledning taget op til behandling i skibstilsynsrådet, som i juli 1966, altså kort tid efter forhandlingerne i folketinget, nedsatte et udvalg med repræsentanter for rederne, de søfarende, statens skibstilsyn og handelsministeriet med den opgave at afgive indstilling til rådet om, hvorvidt der var behov for en sådan kommission. Udvalget skulle herunder navnlig udtale sig om det, som hr. Waldemar Laursen med fuld føje interesserer sig for, nemlig om det måtte skønnes at være af væsentlig betydning for opklaringen af årsagen til et havari, at der blev foretaget en nærmere undersøgelse af vedkommende skib i den udenlandske havn, hvor havariet var sket, eller hvortil skibet var ankommet efter havari i åben sø.

Arbejdet i udvalget har været meget vanskeligt, efter hvad der er fortalt mig, det er trukket ud som følge af stærkt diver-